

PITANJA ZA VIDEO INTERVJUE U SKLOPU PROJEKTA „NASTAVNICI U PODUZEĆA – PRAKSA ZA NASTAVNIKE“

Nastavnica: Svjetlana Kasunić, dipl. ing.,

Škola: Strojarsko brodograđevna škola za industrijska i obrtnička zanimanja, Rijeka

ZA NASTAVNIKE:

- **Kratko nam se predstavite (ime, škola, radno iskustvo, Vaše „radno mjesto“ na praksi)**
Svjetlana Kasunić, Strojarsko brodograđevna škola za industrijska i obrtnička zanimanja, više od 20 godina radnog iskustva, a nešto više od 1 godine radim u sadašnjoj školi. Iako mi je prvo radno mjesto, sada već daleke bio baš u ovoj školi gdje i sada radim.
Radno mjesto na praksi – prošla sam cijeli proizvodni pogon u Namještaju Mima, na lokaciji Žegoti, Kastav.

Konačni zaključak o Namještaju Mima je da je vrhunski poslodavac, sa jasno organiziranim smjerom razvoja koji koristi nove programe i tehnologije pri izradi vlastitog proizvodnog programa, uz unapređenje znanja i vještina svojih zaposlenika na obostrano zadovoljstvo.

- **Zašto ste se odlučili sudjelovati u projektu „Nastavnici u poduzeća – praksa za nastavnike“?**
Kada sam pročitala o projektu pomislila sam , zašto ne? Naime, projekt mi se učinio izazovnim, a također sam smatrala, kako ću vidjeti i naučiti nešto novo koje bih mogla prenijeti učenicima, te da bismo kao škola mogli postići buduću suradnju koja je vrlo važna kako bismo i mi nastavnici, ali i učenici unaprijedili naša znanja i vještine, jer jedno je knjiga, i ono što u njoj piše, a drugo je stvarnost i rad.
- **Što očekujete od projekta „Nastavnici u poduzeća – praksa za nastavnike“?**
Kao prvo sam se nadala da će projekt saživjeti, jer sam čula da je i prije bilo sličnih pokušaja, no da to do ove godine nije uspjelo. Drago mi je da sam prva koja se prijavila u PGŽ te da će to potaknuti i druge kolege, kako iz moje radne sredine, tako i iz drugih škola, na obavljanje prakse u poduzeća.
- **Što ste imali prilike raditi na praksi?**
  - Prvi radni dan sam sa voditeljem pogona g. Danom Mavrincem obišla cijeli proizvodni pogon. Kasnije sam bila sa kolegama koji rade na pripremi radnih naloga. Odnosno zaprimanja narudžbe iz salona Namještaja Mima iz cijele HR, koja dolazi do kolega koji rade na otvaranju radnog naloga i provjeri njihove tehničke ispravnosti, kako bi se narudžbe stavile u proizvodnju. Uputili su me koje programe koriste te način praćenja narudžbe, odnosno izrade proizvoda od narudžbe, tj. od proizvodnje do isporuke. Novost mi je između ostaloga bila i to što Namještaj Mima radi po mjeri kuhinje sa garancijom od 10 g., te garderobne klizne ormari sa garancijom od 12. godina.
  - Drugi dan sam provela u proizvodnji od raskrajača, (krojenje materijala na mjeru), stroja za kantiranje (oblaganje rubova) sve do rada na CNC strojevima (završna obrada, bušenje, utori, itd.).
  - Treći dan sam provela na otpremi, odnosno od završnih obrada na ručnim radnim mjestima do skladišta, tj. pakiranja proizvoda i isporuke kupcu, gdje sam upoznala i neke od bivših učenika naše škole. U razgovoru s njima me zanimalo koliko im je škola dala znanja za buduća zanimanja, na što su oni odgovorili da su dobili temelje za rad, a da je na svakoj osobi ponaosob koliko će se kroz radni i životni vijek razvijati.

- **Kako se osjećate u ulozi „učenika“?**
Super je bilo. Osjećaj sa stvarnošću te stvarnim i realnim izazovima.
- **Što su vaša očekivanja od prakse u poduzeću Namještaj Mima?**
Očekivanja, iskreno na početku me je bilo trema, kakva će biti atmosfera i kakvi su ljudi. No, sve se pokazalo i iznad toga. Atmosfera odlična, ljudi koji rade susretljivi u prijenosu informacija. Od voditelja do proizvodnje i skladišta. Snimala sam, slikala, kako bih učenicima u Školi mogla prenijeti viđeno i naučeno.
- **Kolika je razlika između onoga što podučavate i onoga što ste prošli na praksi?**
Razlika je u automatizaciji. Učenici još uvijek najprije uče crtati ručno, pa kasnije na računalima. Smatram kako im te temeljne vještine i znanja koje dobiju u Školi mogu itekako koristiti u ovakvim ili sličnim poduzećima. Npr. učenik ručno mora znati napraviti i izračunati krojnu listu, ovdje u pogonu mu na stroju sam stroj predloži krojnu listu, no da učenik ne zna dimenzije i zašto je nešto u smjeru žice ili ne, teško bi bilo pratiti stroj koji to automatski radi, itd.
- **Jesu li Vaši učenici spremni za zadatke koji ih očekuju po završetku obrazovanja?**
Rekla bih da jesu, no možda su im radne navike malo upitne. Naime, oni su svi, većinom budni do 2-3 ujutro, iz nekih svojih razloga, pa mislim da će im biti problem kada će na posao morati doći od 7.00 do 15.00 sati. Ipak su djeca od 16, 17 godina 😊.
Što se tiče stečenog znanja u Školi, smatram kako je ono dobra podloga za posao u struci.
- **Je li potrebno uvesti nove predmete/kompetencije u obrazovanje?**
Kako predajem stolarima, koji su trogodišnje zanimanje i drvodjeljskim tehničarima dizajnerima (četverogodišnje zanimanje), a s obzirom na radno i životno iskustvo, moglo bi se razmišljati da se drvodjeljskim tehničarima dizajnerima uvede ljetna praksa kod poslodavaca, s obzirom da oni nemaju vanjsku praksu. Također bih jednima i drugima kao nastavni predmet uvela poslovne komunikacije.
- **Motivacija generacije Z i očekivanja od radnog života?**
Mislim da im motivacija zbog COVID-a motivacija malo „out“, ali kome nije.
Stolari obožavaju svoj posao, to se na njima vidi, stalno komentiraju i vole struku, jedva čekaju početi raditi.
Drvodjeljski tehničari dizajneri – se još traže te nemaju jasne ciljeve u životu. Neki od njih planiraju nastavak školovanja na za to srodnom fakultetu, Šumarstva i drvne tehnologije, dok neki planiraju otići drugim putem (pomorci, pravnici, ...).
- **Što učenici očekuju od prakse i koliko je to u skladu sa stvarnim životom?**
Stolarima praksa pruža mnogo s obzirom da ih poslodavci kod kojih idu na vanjsku praksu tijekom svog školovanja nakon školovanja većinom zapošljavaju. Naime, na neki način poslodavci, koji moraju biti licencirani, odgajaju svoje buduće zaposlenike.

Neki od učenika koji pohađaju odjeljenje drvodjeljskih tehničara dizajnera imaju stipendije od određenih tvrtki, (stipendije svako poduzeće određuje samo za sebe, a učenici i njihovi roditelji odlučuju o tome, hoće li ili ne, učenik uzeti stipendiju od nekog poduzeća). Sve ovisi koliko je učenik u obvezi raditi kod tog poslodavca. S obzirom na to, učenici koji imaju

stipendije kažu da im se sviđa u obavljanje ljetne prakse te da su im nastavna gradiva koje uče u školi puno razumljivija.

Školska praksa ne može zamijeniti vanjsku praksu kod poslodavca, s obzirom na kapacitete školskih radionica.

- Promjena interesa i očekivanja učenika tijekom vašeg rada? (ako ste duže od 10 godina u školstvu)
n/p, radim u školi tek nešto više od godine dana.
- Kakva su iskustva vaših učenika s prakse?
Pozitivna, u svakom slučaju učenici više vole raditi, nego učiti, no to je i specifično na strukovne škole jer su učenici svjesno odabrali da žele biti u zanimanjima „koja život znače“ i učiti vještine i znanja kako bi bili konkurentni na tržištu rada.
- Kako pripremate učenike za praksu?
Na neki način se učenici za vanjsku praksu pripremaju i u školskim radionicama, ali i obradom nastavnih sadržaja kroz strukovne predmete.
- Smatrate li broj sati prakse u poduzećima dostatnim za pripremu za stvarni radni život?
Kao što sam prije rekla za stolare je u redu, dok za drvodjeljske tehničare nije, jer prakse u poduzećima ni nemaju.